

TYGODNIK RADOMSKI

W GMINACH I POWIATACH

Radom i powiaty:

- białobrzescki
- grójecki
- kozienicki
- lipski
- przysuski
- radomski
- szydłowiecki
- zwoleński

gazeta bezpłatna

RADOMSKIE OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI

Z udziałem parlamentarzystów, władz miasta i województwa, radnych, służb mundurowych, przedstawicieli organizacji społecznych i kombatanckich oraz młodzieży z radomskich szkół, odbyły się obchody 103. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Rozpoczęła je msza św. w katedrze, po której uczestnicy uroczystości przeszli na Rynek, pod pomnik Czynu Legionów. Wiceprezydent Radomia Jerzy Zawodnik w swoim wystąpieniu przypomniał, że Radom i radomianie odegrali w wydarzeniach sprzed 103 lat szczególną rolę.

– Zanim 11 listopada Józef Piłsudski odebrał z rąk Rady Regencyjnej władzę nad wojskiem, co czcimy dziś jako początek wolności i niepodległości, Radom był już niepodległy od 10 dni. Stało się tak za sprawą obywateli miasta, którzy 2 listopada 1918 roku wzięli swój los we własne ręce, rozbrajając austriacki garnizon, przejmując władzę i powołując tzw. Republikę Radomską. Tym samym nasze miasto stało się jednym z pierwszych wolnych od zaborcy miast w Królestwie Polskim. Radom 1918 roku był i jest przykładem, jak w posza-

nowaniu demokratycznych praw wszystkich stanów i grup społecznych, można budować wspólnotę – mówił wiceprezydent.

Jerzy Zawodnik nawiązał także do aktualnej sytuacji na polsko-białoruskiej granicy. – Wyrażając wielki szacunek dla odpowiedzialnej i trudnej pracy służb stojących dziś na straży granicy z Białorusią, szczególnie mocno doceniamy też naszą obecność w Unii Europejskiej i NATO. Polska nie jest w Europie osamotniona. Jest silną siłą swoich międzynarodowych sojuszy. A naszym wspólnym obowiązkiem jest troska o ich trwałość i poszanowanie, leżących u ich podstaw, wspólnych wartości – powiedział wiceprezydent.

Podczas uroczystości został odczytany Apel Poległych oraz zostały złożone kwiaty pod pomnikiem Czynu Legionów.

UM Radom

KLIKAJCIE NA STRONY TR
www.tygodnikradomski.com

facebook

facebook.com/tygodnikradomski

W numerze:

▶▶ Razem znaczy
więcej... ▶▶ 2

▶▶ Program LIFE
bliższy finału ▶▶ 3

▶▶ Jubileusz PSP nr 33 ▶▶ 4

▶▶ Dla dobra
mieszkańców ▶▶ 5

▶▶ Po(d)glądy ▶▶ 8

Klikaj na
NASZ PORTAL!

radom24.pl

Finisz robót na zbiorniku Borki

Program LIFE bliski finału

Przypomnijmy, że Radom jest pierwszym miastem w Polsce i jednym w Europie środkowo-wschodniej, któremu Komisja Europejska przyznała w 2015 roku sumę 5 mln 834 tys. euro. Było to wyróżnienie otrzymane za zgłoszony do konkursu wniosek pt. „Adaptacja do zmian klimatu poprzez zrównoważoną gospodarkę wodą w przestrzeni miejskiej Radomia”.

Konkurs został ogłoszony w ramach Programu LIFE przed Paryską Konferencją Klimatyczną ONZ i dotyczył zgłaszania projektów przeciwdziałających szkodliwym skutkom zmian klimatycznych. Partnerami i koordynatorami odpowiedzialnymi za wdrożenie projektu zostali: Wodociągi Miejskie Sp. o.o., Uniwersytet Łódzki i warszawska firma FPP ENVIRO Sp. z o.o.

Prezes Wodociągów Miejskich Leszek Trzeciak informował wówczas, że w kosztach realizacji zadania o wartości 24 291 746 zł, gdyż powiększonego o środki krajowe, poza Komisją Europejską (60%) uczestniczą: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska (27%) i Miasto Radom (13%). Okazało się, że opracowanie koncepcji i dokumentacji tego zadania inwestycyjnego wymaga czasu. Było bowiem częścią szerszego projektu obejmującego nie tylko zbiornik Borki, lecz także dolinę rzeki Mlecznej (przywrócenie jej naturalnego biegu) i jej dopływów m.in. rzekę Cerekwiankę z jej polderami zalewowymi oraz inne potoki, strugi i kanały (otwarte i kryte). Wśród nich np. Potok Północny czy kryty kolektor AO (uszczelnienie), zasilający wodą zbiornik Borki.

Realizacja głównego zadania projektu „Adaptacja do zmian klimatu poprzez zrównoważoną gospodarkę wodą w przestrzeni miejskiej Radomia” rozpoczęła się jesienią 2018 roku i w rejonie zbiornika Borki trwała do połowy tego roku. Obszar tej inwestycji obserwowany był nadal w czasie napełniania zbiornika wodą i zmniejszania powierzchni lustra zbiornika w czasie likwidacji spostrzeżonych wad. Badania prowadzi się także pod kątem czystości wody, jej natlenienia, przywracania w zalewie bioróżnorodności biologicznej flory i fauny oraz w celu ujawniania ewentualnych przecieków. Jednocześnie prowadzone są roboty uzupełniające, w celu osiągnięcia założonych parametrów.

O opinię na temat już uzyskanych rezultatów dotychczasowych obserwacji poprosiliśmy Michała Zdybiewskiego, specja-

listę zajmującego się w Wodociągach Miejskich projektem LIFE.

– Do uzyskania w miarę pełnych informacji potrzeba co najmniej roku, czyli pełnego sezonu. Zbiornik został odebrany pod koniec czerwca. Ze względu na wakacje, aktualne stały się rekreacja i kąpiele. A że w połowie maja rozpoczął się okres intensywnych opadów, zbiornik do końca czerwca w naturalny sposób się

Początek napełniania zbiornika na Borkach

przepłukał. Badania wody przeprowadzone w czerwcu dowiodły, że jest poprawa jej jakości, m.in. naświetlenia i dotlenienia. Zbadaliśmy jaka woda wpływa do głównego zbiornika ze stawów kolmatacyjnych, a jaka z tegoż zbiornika do koryta Mlecznej. Dowiedzieliśmy się, że woda ze stawów zbyt szybko przedostaje się do zbiornika głównego i ta wada już została usunięta. Po se-

zonie letnim obniżyliśmy lustro wody w zbiorniku, by z kolei doszczelnić jaz główny. Przy jazie koźlowym zaistniała potrzeba większego przepływu wody usuwającego niekorzystne skutki jej zastój. Jeżeli chodzi o zarybienie zbiornika, to nie nastąpiło powrotne przeniesienie ryb, lecz Polski Związek Wędkarski zasilł zbiornik Borki młodym narybkiem różnych rodzajów ryb. Skuteczność przepławki sprawdzimy najlepiej w czasie wiosennego tarła i towarzyszących mu wędrówek ryb. Żaby pojawiły się w stawach kolmatacyjnych, a latem dawały o sobie znać charakterystycznym rechotem. Wracając do jakości wody. W ustalonych terminach była ona prowadzona przez rok poprzedzający rozpoczęcie inwestycji w zbiorniku Borki i podobnie dzieje się teraz.

Zapytany o zmiany w korycie rzeki Mlecznej i jej dopływach w granicach miasta Radomia, Michał Zdybiewski powiedział między innymi: – Rzeka Mleczna przepływa przez zbiornik Borki. Spływ wody jej oczyszczonym korytem przed ujściem do zbiornika i dalszym spływem w kierunku Radomki jest regulowany przez fachowców zarządzających tym zbiornikiem. Po zakończeniu robót meandrujące koryto Mlecznej było wyraźnie widoczne. Natura przywróciła jednak okalającą go różnorodność biologiczną. Powróciły też bobry, by zgodnie z wrodzonym nawykiem powalać podgryzaniem nawet okazałe drzewa. Spacerując urządzonymi bulwarami możemy spostrzegać te zmiany. Na Cerekwiance przywróciliśmy rolę polderów jako regulatorów spływu wody tą rzeką. Pierwszy polder gromadzi wodę stale, utrzymując dzięki temu życie biologiczne. Dwa następne zapełniają się wodą okresowo w porach deszczowych.

Budowa zbiornika nad Potokiem Północnym

Zbiornik retencyjny nie był w rozumieniu terminu realizacji zadaniem pierwszoplanowym programu LIFE, ale uważanym za potrzebny, choć trudny w wy-

konaniu z uwagi na położenie terenu w pobliżu szlaku kolejowego. Zdawały sobie z tego sprawę Wodociągi Miejskie. Prezes Zarządu Leszek Trzeciak, jesienią 2017 roku, mówił: – Najbardziej skomplikowanym zadaniem z uwagi na tory kolejowe prowadzące w kierunku Warszawy i Dębina będzie adaptacja terenu zalewowego na Potoku Północnym.

Specjalista Michał Zdybiewski zauważa, że prace modernizacyjne odcinków linii kolejowych utrudniało pozyskanie gruntów pod zbiornik przeciwpowodziowy Nad Potokiem. Dopiero 9 września wykonawca robót mógł wejść na plac budowy. Dodatkowej ochrony przed skutkami podtopień wody gromadzonej w zbiorniku retencyjnym wymagają skarpy torowisk wymienionych odcinków zmodernizowanych linii kolejowych. Ponadto zaistniała konieczność przełożenia przebiegających przez ten teren sieci kanalizacji sanitarnej, energetycznej, czy gazowej. Dopiero po wykonaniu tych prac rozpoczęła się wykopy pod niecki zbiornika. Zbudowana zostanie też droga dojazdowa.

Zachodni brzeg zbiornika będzie przebiegał wzdłuż ulicy Olsztyńskiej. Zgodnie z podpisaną wcześniej umową z wykonawcą w przetargu wykonawcą, czyli konsorcjum, które tworzą – Zakład Usług Wodno-Melioracyjnych i Rekultywacji w Sandomierzu oraz Inżynieria Wodna Końskie s.c. Firmy te rozpoczęły już realizację zadania. Powierzchnia zbiornika przeciwpowodziowego nad Potokiem Północnym będzie mieć dwa hektary. Sporo czasu zajęło wykonawcy oczyszczenie terenu przyszłego zbiornika z dzikich krzaków. Na realizację zadania wykonawca ma 9 miesięcy, a koszt sięga 7 milionów złotych. W zamierzeniu jest budowa kolejnego zbiornika retencyjnego o kilkunastu hektarowej powierzchni, do którego będą odprowadzone wody m.in. z obszaru budowanego lotniska i otaczającej go przyszłej infrastruktury usługowej.

W samym Radomiu teren nad Potokiem Północnym jest gęsto zabudowany. W wielu miejscach infrastruktura sięga koryta tego potoku. Nie ma miejsca nawet na ścieżki. Już budowany obecnie zbiornik spełni rolę regulatora przepływu wody w Potoku Północnym przez miasto, zanim wpłynie ona do rzeki Mlecznej.

Ważną sprawą w realizowanym programie LIFE są zadania edukacyjne i demonstracyjne. W wielu miejscach naszego miasta zrealizowane są przykłady małej błękitno-zielonej infrastruktury takie jak niecki chłonne, czy zielone przystanki autobusowe. Jest to jednak temat wymagający odrębnego potraktowania.

Gospodarska wizyta nad zalewem

Zalew Borki w listopadzie

Roboty nad Potokiem Północnym